

The European Society for
History of Law

TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU A ZDRAVÍ VČERA A DNES

Jaromír Tauchen
Karel Schelle
a kolektiv

KEY Publishing, s. r. o.
Ostrava

Recenze: prof. JUDr. Ladislav Vojáček, CSc.
doc. JUDr. Ladislav Soukup, CSc.

KATALOGIZACE V KNIZE - NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Tauchen, Jaromír

Trestné činy proti životu a zdraví včera a dnes / Jaromír
Tauchen, Karel Schelle a kolektiv. -- Vydání první. -- Ostrava :
Key Publishing s.r.o. ; Brno : The European Society for History
of Law, 2015. -- 405 stran. -- (Monografie)
ISBN 978-80-7418-248-8 (Key Publishing : brožováno). -- ISBN
978-80-87475-48-5 (The European Society for History of Law :
brožováno)

343.611/614 * 343.615/618 * 34(091) * (437.3) * (437.6)

- trestné činy proti životu
- trestné činy proti životu -- Česko
- trestné činy proti životu -- Slovensko
- trestné činy proti zdraví
- trestné činy proti zdraví -- Česko
- trestné činy proti zdraví -- Slovensko
- právní dějiny
- právní dějiny -- Česko
- právní dějiny -- Slovensko
- kolektivní monografie

343 - Trestní právo [16]

Publikace neprošla jazykovou korekturou. Za jazykovou stránku jsou zodpovědní jednotliví autoři příspěvků, stejně tak i za poskytnutí příslušné licence k otištění fotografií.

Publikace prošla recenzním řízením.

© Jarmila Bednaříková, Alžbeta Benedikovičová, Radoslav Beňuš, Jaroslav Dibelka, Lucie Drdová, Svatava Ducháčková, Andrej Franek, Miroslav Frýdek, Tomáš Gábriš, Vladimír Gajdičiar, Martina Grochová, Róbert Jáger, Josef Kadeřábek, Pavol Kádek, Tatiana Siranko Kanáliková, Jana Klesniaková, Pavel Kučera, Josef Kuchta, Roman Kuruc, Daniela Květenská, Alexandra Letková, Eva Viktória Malíková, Soňa Masnicová, Darina Mašľanyová, Norbert Moravanský, Helena Morozová, Miroslav Nemeč, Alexandr Nett, Petr Osina, Stanislav Pavol, Margita Prokeinová, Patrik Rako, Eva Repková, Věra Říhová, Vladimír Segeš, Karel Schelle, Martin Skaloš, Lenka Staňková, Blanka Szeghyová, Dominik Škohel, Ján Štefanica, Bystrík Šramel, Milan Šubrt, Jaromír Tauchen, Jolana Těšinová, Josef Unger, Alica Virdzeková, Marek Vrbík, Ján Vyhnánek, Peter Vyšný 2015

Foto na obálce © Depositphotos.com/marzolino, fergregory, artem_furman

ISBN 978-80-7418-248-8 (KEY Publishing s.r.o.)

ISBN 978-80-87475-48-5 (The European Society for History of Law)

Seznam autorů:

Část I.

Kapitola I./1 Ján Vyhnánek

Kapitola I./2 Miroslav Frýdek

Kapitola I./3 Jarmila Bednaříková

Kapitola I./4 Tomáš Gábriš, Róbert Jáger

Kapitola I./5 Alica Virdzeková

Kapitola I./6 Eva Viktória Malíková, Tatiana Siranko Kanáliková

Kapitola I./7 Vladimír Segeš

Kapitola I./8 Jaroslav Dibelka, Josef Kadeřábek

Kapitola I./9 Blanka Szeghyová

Kapitola I./10 Miroslav Nemeč

Kapitola I./11 Milan Šubrt, Věra Říhová

Kapitola I./12 Pavel Kučera, Marek Vrbík

Kapitola I./13 Ján Štefanica

Kapitola I./14 Alexandra Letková

Kapitola I./15 Darina Mašľanyová

Kapitola I./16 Josef Kuchta

Kapitola I./17 Eva Repková

Kapitola I./18 Martin Skaloš

Kapitola I./19 Josef Unger

Kapitola I./20 Peter Vyšný

Část II.

Kapitola II./1 Helena Morozová

Kapitola II./2 Lenka Staňková

Kapitola II./3 Vladimír Gajdičiar

Kapitola II./4 Svatava Ducháčková, Alexander Nett

Kapitola II./5 Lucie Drdová, Martina Grochová

Kapitola II./6 Daniela Květenská

Kapitola II./7 Jana Klesniaková

Část III.

Kapitola III./1 Alžbeta Benedikovičová, Jolana Těšinová

Kapitola III./2 Dominik Škohel

Kapitola III./3 Andrej Franek

Kapitola III./4 Norbert Moravanský, Radoslav Beňuš, Soňa Masnicová, Roman Kuruc

Kapitola III./5 Pavol Kádek
Kapitola III./6 Stanislav Pavol
Kapitola III./7 Patrik Rako

Část IV.

Kapitola IV./1 Margita Prokeínová
Kapitola IV./2 Bystrík Šramel
Kapitola IV./3 Petr Osina

OBSAH

Úvodem.....	7
Část I. HISTORICKÝ VÝVOJ TRESTNÝCH ČINŮ PROTI ŽIVOTU A ZDRAVÍ.....	9
Kapitola 1. Go'el (krvný pomstiteľ) v starovekom Izraeli.....	11
Kapitola 2. Otázka vzniku kompozície za vraždu v rímském a franském právu	20
Kapitola 3. Trestné činy proti životu a zdraviu ve vybraných barbarských zákonícih (franská říše)	24
Kapitola 4. Trestné činy proti životu a zdraviu v predcyrilometodskom a cyrilometodskom práve	34
Kapitola 5. Trestné činy proti životu a zdraviu vo svetle písomných prameňov mestského práva.....	47
Kapitola 6. Trestný čin vraždy a jeho sankcionovanie v období stredoveku a raného novoveku na území dnešnej Slovenskej a Českej republiky.....	60
Kapitola 7. Postih trestných činov proti životu a zdraviu v stredovekej Bratislave.....	72
Kapitola 8. Subjektívni aplikácie mestského práva v prípadoch infanticidia na panstvích Třeboň a Smečno v raném novověku	85
Kapitola 9. Trestné činy proti životu a zdraviu v súdnej praxi uhorských miest raného novoveku	92
Kapitola 10. Zločiny proti životu a zdraviu pred liptovským stolícnym súdom v 18. storočí.....	103
Kapitola 11. Nástin trestněprávní ochrany života dětí od druhé poloviny 19. století do současnosti.....	112
Kapitola 12. Trestný čin soubroje v československém právu	123
Kapitola 13. Exkurz k historicko-právnemu vývoju legalizácie interrupcií na území Československej republiky v 20. storočí	132
Kapitola 14. Tzv. amnestičný zákon (1946)	140
Kapitola 15. Trestné činy proti životu a zdraviu podľa zákona č. 86/1950 Zb.	149
Kapitola 16. Vývoj a súčasný stav úpravy trestného činu vraždy v českém trestním zákoníku	160
Kapitola 17. Abort ako zločin – právnohistorické modifikácie	170
Kapitola 18. Trestnoprávne aspekty eutanázie v historickom kontexte štátov Európy	181
Kapitola 19. Tišnovská šibenice	191
Kapitola 20. Trestné činy proti životu a zdraviu u Aztékov	197

Část II. TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU A ZDRAVÍ V ČESKÉ REPUBLICCE	207
Kapitola 1. Vražda novorozeného dítěte matkou.....	209
Kapitola 2. Úmyslná usmrcení v praxi – kriminologická analýza.....	215
Kapitola 3. Úmyselný trestný čin těžkého ublížení na zdraví.....	229
Kapitola 4. Medicinskoprávní aspekty těžké újmy na zdraví ve formě mučivých útrap.....	243
Kapitola 5. Hra na hraně zákona: Trestné činy proti zdraví v kontextu BDSM	253
Kapitola 6. Možnosti podpory obětí násilných trestných činů v průběhu trestního řízení....	260
Kapitola 7. Tlak veřejnosti ovlivněnej mediálním obrazem spáchaných vražd na zmeny v legislatíve	271
Část III. TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU A ZDRAVÍ VE SLOVENSKÉ REPUBLICCE	283
Kapitola 1. Právna komparácia trestných činov proti životu a zdraviu podľa slovenského a českého právneho poriadku	285
Kapitola 2. Osobnosť páchatel'a násilných trestných činov.....	295
Kapitola 3. Milenecká vražda vs. vražda milencov – nepopísané sexuálne homicídium kazuistikou	304
Kapitola 4. Nález mumifikovanej mŕtvoly dieťaťa: Prípadová štúdia.....	311
Kapitola 5. Trestnoprávna zodpovednosť za neoprávnené odobranie ľudských orgánov, tkanív, buniek a ilegálne transplantácie ex vivo a ex mortuo	319
Kapitola 6. Motív páchatel'a pri súběhu trestného činu korupcie s trestnými činy proti životu a zdraviu.....	327
Kapitola 7. Cíelené zabíjanie.....	333
Část IV. TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU A ZDRAVÍ VE VYBRANÝCH STÁTECH SVĚTA	339
Kapitola 1. Vybrané trestné činy proti životu a zdraviu v niektorých štátoch Európskej únie	341
Kapitola 2. Právna úprava trestných činov proti životu a zdraviu v Ruskej federácii	350
Kapitola 3. Trestné činy proti životu a zdraviu v islámském právu	362
Summary.....	367
Bibliografie.....	379
Seznam autorů	396

Úvodem

Trestné činy proti životu a zdraví představují bezpochyby jedny z nezávažnějších skutkových podstat, neboť se dotýkají těch nezákladnějších životních hodnot. Náleží k těm trestným činům, které byly pro svou vysokou nebezpečnost od pradávna trestněprávně postihovány, tento postih se však v průběhu věků měnil.

Nad nejrůznějšími jevy spojenými s právní úpravou postihování trestné činnosti směřující proti životu a zdraví člověka od počátků až do současnosti se zamýšlí i předkládaná publikace s názvem „*Trestné činy proti životu a zdraví včera a dnes*“. Je výsledkem práce autorského kolektivu skládajícího se z právních historiků, specialistů na trestní právo z České a Slovenské republiky, jakož i odborníků z trestněprávní praxe (vyšetřovatelů, soudních znalců či lékařů).

Publikace je rozdělena do čtyř částí. V první části se její autoři zabývají historií potírání trestné činnosti zaměřené proti životu a zdraví, následuje současná česká a slovenská právní úprava a závěr je věnován právní úpravě v některých vybraných státech světa.

Předkládaná publikace představuje již třetí publikační výstup,¹ který pro nejširší veřejnost připravila Evropská společnost pro právní dějiny (*The European Society for History of Law*), Katedra dějin státu a práva a Katedra trestního práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

Velice pozitivní ohlasy na publikace z předchozích let ukázal, že autorské spojení právních historiků, pozitivistů a odborníků z praxe má smysl a je tedy i do budoucna velmi žádoucí. Již pro příští rok proto výše uvedení organizátoři připravují další kolektivní monografii s názvem „*Hospodářské trestné činy včera a dnes*“, která volně naváže na výše zmíněné předchozí.

Za autorský kolektiv Jaromír Tauchen, Karel Schelle

¹ V minulých dvou letech se jednalo o publikace SCHELLE, K., TAUCHEN, J. (eds.), *Korupce – včera a dnes*. Ostrava: KEY Publishing, 2013, 224 s. a SCHELLE, K., TAUCHEN, J. a kol., *Sexuální trestné činy včera a dnes*. Ostrava: KEY Publishing, 2014, 448 s.